

Nr 2/2023  
Information från  
Vaxholm stad

# Viktigt i Vaxholm



## KOMMUNENS EKONOMI

Stabil i en  
skakig omvärld



Gyllene  
spira och  
vass i  
väggarna

## RÅDHUSET RUSTAS

Goda  
skolresultat

HÄR ÄR FÖRKLARINGEN

I tuffa tider  
blir skolmaten  
extra viktig

KVALITET TROTS SKENANDE MATPRISER

## Gruppledare i Vaxholm

- **Moderaterna:** Peter Lindqvist
- **Centerpartiet:** Malin Forsbrand
- **Liberalerna:** Michael Baumgarten
- **Kristdemokraterna:** Kjetil Rindal
- **Socialdemokraterna:** Bengt Sandell
- **Vänsterpartiet:** Sara Strandberg
- **Miljöpartiet:** Gundula Kolb
- **Sverigedemokraterna:** Klas Beskow
- **Waxholmspartiet:** Daga Bärfverfeldt
- **Livbojen Vaxholmsdemokraterna:** Catarina Baldo Zagadou

### Kontakt med lokala politiker

I förtroendemannaregistret på [www.vaxholm.se](http://www.vaxholm.se) hittar du kontaktuppgifter till samtliga förtroendevalda. Där finns även information om deras aktuella uppdrag och vilka de tidigare haft.

## Möten i kommunfullmäktige

Möten i kommunfullmäktige (KF) är öppna för allmänheten och hålls i Kronängsskolans aula på måndagar klockan 18.00 om inget annat meddelas.

### Årets mötesdatum

- 18 september
- 13 november
- 11 december.

### Du kan se en livesändning av KF

på Vaxholms stads webbplats, eller titta på den i efterhand. Där kan du inför kommunens politiska möten även läsa in dig i ämnet i bakomliggande handlingar till besluts- och informationsärenden. Mötesprotokoll finner du så snart de har justerats under fliken Kommun och politik på [www.vaxholm.se](http://www.vaxholm.se).

## Till att börja med

# Medborgardialoger, workshoppar och engagemang

**Vaxholm är unikt** på så många olika sätt och särskilt i sommarskrud, men nu utmärker engagemanget främst staden. Det återspeglas genom föreningsliv, företagare och viljan bland invånare att vara delaktiga och påverka, ett område som vi lagt stort fokus på under våren. Vaxholmarna har tyckt till bland annat om centrumutveckling, vad vår kulturpärla rådhuset ska användas till och sina resvanor. Sist men inte minst har invånare deltagit i samtal gällande förbättrad insyn, påverkan och förtroende. De låga siffrorna från tidigare år duger inte!

**Nu gäller nya förbättrade regler** där elever beviljas skolbuskort till alla skolor, både kommunala och fristående, inom och utom kommunen. Tidigare kunde skolbuskort ges enbart till den kommunala skolan eleven blev anvisad inom kommunen, men det har vi avskaffat.

Kanonen 10 år. Kanonen är en mötesplats som startades och drivs av eldsjälarna som med sitt engagemang både gjort och gör skillnad i så många liv. Det är ett lysande exempel på vad goda krafter tillsammans kan göra. Vidare väntar firanden av vår kulturskola som funnits i 40 år och Vaxholm stads 40-årsjubileum efter delningen från Österåker.

**Skolverket placerade i april Vaxholm på första plats** i Roslagen och andra plats i länet när det gäller antal behöriga lärare i grundskolan under läsåret 2022/2023 och det glädjer oss enormt! Sommarlov stundar snart och vi vill tacka och önska våra avgångselever från Kronängsskolan varmt lycka till och samtidigt uttrycka vår beundran och stolthet till Vaxholms elevers fantastiska skolresultat och till vår lika fantastiska personal i stadens alla verksamheter.

Jag och alla mina kollegor önskar dig en härlig sommar! ■

**Tina Runhem (M)**,  
kommunstyrelsens ordförande  
Foto: Elisabeth Larsen Brolin



**Vi har mycket att vara stolta över** och 2023 är av många anledningar ett år att uppmärksamma och fira. I maj firade vår knutpunkt och träffpunkt

## Nästa nummer...

...av Vaxholms stads tidning kommer **4 okt.** Mellan utgivningarna kan du följa vårt nyhetsflöde på [www.vaxholm.se](http://www.vaxholm.se).



➔ **Träffa kommunstyrelsens ordförande (KSO).** Om du vill träffa KSO så går det bra att kontakta henne för att boka in ett möte. Tina Runhem (M), telefon: 076-852 79 58, e-post: [tina.runhem@vaxholm.se](mailto:tina.runhem@vaxholm.se)

# Viktigt i Vaxholm

Tidningen Viktigt i Vaxholm ges ut av Vaxholms stad. Tidningen delas ut fyra gånger per år till samtliga hushåll i kommunen.

## Redaktion

**Kontakt:** Vaxholms stads växel: 08-541 708 00.  
**Redaktör:** Elisabeth Larsen Brolin, tel: 08-541 709 16. Icke överenskommet digitalt material skickas till [elisabeth.larsen.brolin@vaxholm.se](mailto:elisabeth.larsen.brolin@vaxholm.se)  
**Huvudskribent:** Malin Ottosson, Vaxholms stad.

**Ansvarig utgivare:** Marie Wiklund, kommunchef.

**Redaktionsråd:** Peter Lindqvist (M), Bengt Sandell (S), Kerstin Olander (KD), Mikael Jörgensen (V), Per-Håkan Öström (WP), Fredrik Östman (C), Catarina Baldo Zagadou (LVD).

**Nästa nummer** Utkommer 4 okt 2023. Manusstopp 24 aug 2023.

## Produktion

**Grafisk produktion:** Baringo.  
**Tryck:** Bok & Tryck, Bollnäs.  
**Omslagsbild:** Kostchef Pernilla Lindahl med måltidspersonal från Söderfjärdsskolan.  
Foto: Malin Ottosson.

🌿 Svanenmärkt trycksak, 3041 1011



# Kortade köer för bygglov

**Bygglövsansökningar.** Efter ett par år med extra långa väntetider för bygglovsansökningar börjar bygglovsenheten nu komma ikapp i arbetet.

– Som tillförordnad bygglovschef är det roligt att kunna presentera den glada nyheten att vi har kommit ikapp med bygglovsansökningarna och inte har någon "back-log" längre, säger **Kristina Henschen**. Nu arbetar vi vidare för att komma ner till handläggningstider på max tio veckor.



En rad vakanser i bemanningen i kombination med extra många ansökningar under pandemin skapade under en period mycket långa väntetider i Vaxholm. Efter att nya medarbetare kommit på plats och extra konsulter tagits in har de växande höjarna med ansökningar nu kunnat betas av.

– Jag är glad och stolt över att få leda en så kompetent och duktig grupp, säger Kristina Henschen.

Foto: Unsplash/Ryan Ancill



## Stort engagemang kring centrumutvecklingen

Arbetet med dialog och workshops för att ta fram en strategi och en handlingsplan för centrumutveckling i Vaxholm har pågått hela våren. En nulägesanalys är klar och godkänd av kommunstyrelsen. Efter sommaren fortsätter arbetet och i november ska ett förslag till strategi presenteras för kommunstyrelsen.

Foto: Jesper Wahlström

**Centrala Vaxholm.** Vid startmötet i april fylldes rådhusets sessionssal av ett 70-tal intresserade; både företrädare för näringslivet, föreningar, politiker, tjänstepersoner från kommunen och engagerade privatpersoner. Många anmälde sig till workshops i maj med fyra olika fokusområden:

- **utbud och etablering:** handelsmix, till exempel restauranger, service, aktiviteter och upplevelser
- **platsen:** hur kan stadsmiljön utvecklas för att stärka Vaxholms attraktivitet
- **kommunikationer:** hur kan vi säkerställa att alla som vill kan ta sig till och från Vaxholm på ett enkelt sätt
- **varumärke:** hur vill vi att Vaxholm ska uppfattas och upplevas?

Många förslag och synpunkter har skickats in till projektledaren **Linda Wahlström**.

– Det har varit ett stort och idérikt engagemang, säger Linda Wahlström. Vi tycker inte alltid lika men det har varit konstruktiva diskussioner som har gett ett bra underlag att arbeta vidare med under hösten.

➤ **LÄS MER** om centrumutveckling på [www.vaxholm.se/centrumutveckling](http://www.vaxholm.se/centrumutveckling)



Den nya skolbyggnaden är utformad för att harmonisera med det befintliga skolhuset på tomten. Illustration: Snidare arkitekter.

# Ny byggnad till Vaxö skola

## Paviljonger ersätts.

På Vaxö skola inleds nu bygget av efterlängtade nya skolsalar. Vaxö skola kommer att kompletteras med en ny skolbyggnad som ska ersätta de tillfälliga paviljongerna. Enligt planen byggs två nya lärosalar, en musiksal och två slöjdsalar; en för textilslöjd och en för trä- och metallslöjd.

Den nya skolbyggnaden beräknas vara klar under andra halvåret 2024.

Genom att paviljongerna tas bort kommer både elever och personal att få en bättre arbetsplats, lek- och arbetsmiljö.

Under arbetet kan elever, personal och

boende i området påverkas av tunga transporter, visst buller och avstängning av en del av skolgården. Av säkerhetsskäl kommer arbetsområdet att vara inhägnat under byggtiden. Leveranser till skolan kommer att ske via Lägergatan medan trafik till och från bygget sker via Soldatgatan.



Uppskattad personal på Storstugan. Från vänster Lisa Skålberg, Aksel Nordin och Egil Gustafsson. Foto: Malin Ottosson



Foto: Storstugan



### Storstugans öppettider

**Onsdag och torsdag** klockan 16.00–20.00.

**Fredag** klockan 16.00–22.30.

För Vaxholms ungdomar från årskurs 7 till 18 år.

# Ungdomsgården blir kvar i Storstugan

**Ung i Vaxholm.** Efter många års diskussioner om ny lokal är det nu bestämt att ungdomsgården blir kvar i Storstugan.

Foto: Malin Ottosson

– Nu när vi vet att vi blir kvar kan vi fräscha upp lokalerna och anpassa dem lite mer efter verksamheten, säger ungdomssamordnare Lisa Skålberg. Vi kommer bland annat att skapa en ateljé för pyssel och en bokningsbar musiksal. Det blir också ett biljardrum och soffor för kompishäng.

### Scen, idrott, pyssel och häng

Den stora salen i Storstugan kommer även i fortsättningen att användas till sport med en scen för konserter eller föreställningar.

– Vi utgår från vad ungdomarna själva vill ha, säger Lisa. Här ska man kunna spela biljard, pyssla,

idrotta och lyssna på musik – eller bara hänga.

Ungdomsgården är öppen på eftermiddagarna onsdag till fredag och varje fredag ordnas aktiviteter som filmkväll eller tårtbakartävling. I genomsnitt kommer 10–15 ungdomar per kväll, på fredagarna minst det dubbla.

Stammisarna **Eddie Fuller** och Freja Mardner går i sjuan och kommer till Storstugan så ofta de kan.

– Det är kul, mycket bättre än att vara själv hemma, säger Freja. Det finns en frihet i att träffa sina kompisar utan att föräldrarna hör vad vi snackar om.

En favoritsysselsättning, förutom musikquiz, biljard, innebandy och att hänga med kompisar är att äta

toast. Receptet är enkelt: formbröd med smör, ost och oregano.



**”Här är det enkelt att prata med personalen”**

Eddie Fuller

– Personalen här är enkla att prata med, säger Eddie. Det är lätt att gå till dem med sånt man kanske inte vill prata med föräldrarna om. När vi hörde om gården tänkte jag först att det lät lite tråkigt. Men nu är jag här så ofta jag kan. Det är jättebra att ha någonstans att hänga.

– Ja, här finns det vänner och alltid något att göra, säger Freja. Jag skulle säga att Storstugan är som mitt andra hem typ.



## Familjehem och stödpersoner sökes

Är du en person med stort hjärta, tid och engagemang och har utrymme i livet att bry dig om fler? Vaxholms stad söker familjehem och stödpersoner till behövande barn och ungdomar.

**Hjälpa till.** Barn och ungdomar kan ibland behöva hjälp av en extra familj eller en person som kan ge stöd. Att få vara del av en familj med trygghet, stabilitet, kärlek och omsorg kan göra stor skillnad.

Behoven är olika för varje person. Vissa behöver ett hem på heltid, andra bara vissa helger eller dagar under en begränsad period. I andra fall handlar behovet om att ha en kontaktperson.



### Är det du eller någon du känner?

Hör av dig så berättar vi mer. Som familjehem/kontaktfamilj och kontaktperson får du ersättning för ditt engagemang. Du kan också få utbildning och handledning.

Sprid gärna budskapet så att fler barn och ungdomar i Vaxholm kan få det stöd de behöver.

**FÖR FRÅGOR** kontakta Vaxholms stads familjehemssekreterare på enheten för barn och unga, socialförvaltningen, e-post: [sociala@vaxholm.se](mailto:sociala@vaxholm.se). Du kan också ringa till Isabell Linnros, telefon 08-541 708 33 eller Per Rydholm, telefon 08-541 708 30.

# Kanonen – en aktiv tioåring

**Senior i Vaxholm.** I år har träffpunkt Kanonen funnits i tio år. Det firades i början av maj med tårta, ballonger, tal, bildspel, fika och linedance.

– Det var väldigt roligt och det kom förvånansvärt många, säger Eva Westberg som varit med sedan starten.

När restaurangen i lägenhetshuset på Hamngatan 50 stängde 2013 var frågan vad de tomma lokalerna skulle användas till. Några eldsjälur från föreningen Väntjänsten och lokal-föreningarna för PRO (Pensionärernas riksorganisation) och SPF (Sveriges pensionärsförbund) tog fram ett förslag: att lokalerna skulle användas som träffpunkt för seniorer för att bryta social isolering. Kommunpolitikerna var positiva och Kanonens verksamhet kunde starta.

Väntjänsten började bjuda in till jul- och påskluncher för att människor inte skulle behöva fira ensamma. De tre föreningarna höll i caféverksamheten varsin dag varje vecka.

Efter en tid anställde Vaxholms stad en samordnare för att hålla ihop verksamheten. Idag heter seniorstödjaren Camilla Eriksson. Hon

håller bland annat i sittgymnastik och sköter lokalbokningar.

– Det blev till och med bättre än vi hoppades, säger Eva. Vi kunde ju inte drömma om att det till och med skulle kunna bli svårt att få tid i lokalerna.

Idag är en rad föreningar aktiva på Kanonen, till exempel PRO, SPF, Väntjänsten, Naturskyddsföreningen, hembygdsföreningen, Vaxholms brideklubb, musikmecenaterna, folkdansgillet och linedancegruppen.

– Allt fler äldre bor ensamma hemma. Då är det bra att det finns ett seniorcenter där äldre kan träffas, säger Eva, som själv har hunnit bli över 80 år. Hon besöker inte Kanonen lika ofta som förr eftersom hon ser

dåligt, men hon är fortfarande till exempel med i en studiecirkel. Under jubileumsfesten höll hon ett anförande om hur verksamheten på Kanonen startade.

– Det är verkligen bra med Kanonen här i Vaxholm. Många ideella föreningar på andra håll har inte lokaler att vara i, säger Eva.



Eva Westberg. Foto: Camilla Eriksson.

## Nya parkeringar på Eriksövägen

På friluftsområdet Eriksö har under våren 40 nya P-platser anlagts. Vägbanan längs med campingområdet har breddats för parkeringsplatser och en ny parkeringsyta står klar intill de nya padelbanorna vid infarten till campingområdet.



## Skärgårdsnatur i Engarns rondell

**Engarn.** Idén bakom utsmyckningen i rondellen i Engarn är "skärgårdsnära natur" så som den ser ut på en kobbe eller liten ö i skärgården, med klipphöllar och mager torr mark med örter och barrväxter. "Klipphöllarna", de tre välvda kullarna i rondellen, består av trafiksäkerhetsskäl inte är formade av smågatsten.

Mellan kullarna planteras lågväxande tallar, krypenar och olika örter som strandtrift, käringtand och darrgräs.

Arbetena med att förbättra busshållplatserna i Engarn är planerade att vara klara till midsommar och hela arbetet med rondellen före årsskiftet.

## Status Resarö mitt

Just nu upphandlas entreprenör som ska bygga gång- och cykelväg längs Överbyvägen. Därefter tas underlag fram för upphandling av övriga trafikarbeten i Resarö mitt.

Enligt nuvarande tidplan ska arbetet med gång- och cykelvägen starta under hösten. Tidigast under 2024 ordnas sedan markanvisningstävling för att bygga bostäder.

**LÄS MER OM BYGGPROJEKTET:**  
<https://www.vaxholm.se/resaromitt>

# Har du koll på projekten?

## Följ vad som händer

Vill du läsa mer om pågående arbeten och projekt – vad som planeras, byggs, renoveras och anläggs i Vaxholm? Då är **Bygga bo-sidorna** på Vaxholms stads webbplats en bra startpunkt. Här har flera webbsidor nyligen strukturerats om i syfte att än tydligare löpande presentera uppdateringar och ge en samlad överblick av pågående planarbeten och projekt.

På startsidan hittar du som tidigare, i nyhetsflöde och bland driftsnyheterna, uppdateringar om åtgärder som genomförs.

Du hittar de nya sidorna på [www.vaxholm.se](http://www.vaxholm.se) under fliken **Bygga, bo och miljö** under rubriken **Planering, byggnation och underhåll**. Där hittar du även kontaktuppgifter om du har frågor kring respektive projekt. Här är ett axplock:

**Del av Lägret.** På Lägret prövas möjligheten att kunna fortsätta att

använda södra delen av området som det är med parkering och park. Planförslag har varit ute på granskning och ska tas upp för antagande i kommunfullmäktige hösten 2023.

Under rubriken Stadsbyggnadsprojekt hittar du även mer information om **Storäng västra på Resarö**, där Vaxholms stad planerar för cirka 60-90 nya bostäder i småhus, radhus eller kedjehus och en ny förskola. I detaljplanen möjliggörs även kommunalt vatten och avlopp till området. Planarbetet avvaktar stadens nya översiktsplan.

**Ombyggnad Rindö Idrottshall.** Projektering pågår för tillgänglighetsanpassning av entrén till Rindö Idrottshall. Arbetet är planerat att ske under 2023.

**Fredriksbergs brygga.** Under hösten 2023 genomförs ett arbete vid Fredriksbergs brygga. Där anläggs då ett väderskydd och en cykelparkering.

**Söderfjärdsskolan.** Här planeras under 2023 en storköks-, fasad- och fönsterrenovering.



## Gångbryggan vid Norrberget renoveras

**Norrberget.** Förra våren stängdes promenadbryggan längs med Norrberget av säkerhetsskäl efter att brister upptäckts i underbyggnaden. Inför sommaren 2023 renoveras nu bryggan och enligt planen kommer arbetet att vara färdigt så att bryggankan öppnas för allmänheten i början av juli.

# Betongstöd till kajen gjuts på Kullön

En rad förberedelser pågår inför kajrenoveringen som drar igång på allvar i höst. På Kullön gjuts till exempel de betongelement som ska bli en ny stödmur längs kajen i Västerhamnen.

**Kajen.** 77 stycken tre till fyra meter höga, två meter breda betongelement ska tillsammans sättas ihop till den 150 meter långa stödmuren längs kajen intill färjeläget.

Betongdelarna är så kallade L-stöd. "Botten" av L:et i L-stöden är 3,5 meter långt och kommer att vändas in mot kajen. När landmassor sedan fylls på så står stödet stadigt.

## Byggs för att hålla 100 år

Gjutningen görs av Vaxholms stads entreprenör Från stan byggnads AB



och börjar med att de bygger gjutformar av trä. Varje betongelement görs efter en egen separat ritning. Stöden gjuts sedan i betong med armering inuti för extra hållfasthet. Den nya kajen byggs för att hålla i minst hundra år.

Vi kajrenoveringen ska stöden sättas ihop på botten i rätt ordning till en stödmur för att till sist fogas samman med en krönbalk längs hela muren.

Det finns inte plats på Kullön för att gjuta alla betongstöden samtidigt. Därför gjuts de i omgångar trans-

porteras till en uppställningsplats på Rindö, nära det gamla militärområdets skjutbana.

- Det krångligaste hittills har varit att få ned betongen på rätt sätt i formarna, säger platschefen Jesper Brolin. Men när vi väl kom fram till en bra konsistens på betongen så har det fungerat bra.

## Tung och trång transport till Rindö

Ett annat bökigt moment är transporten när de färdiga L-stöden körs över till Rindö. Det krävs ett särskilt transportföretag för att kunna lasta de stora 7-15 ton tunga betongelementen.

- Det är flera gångbroar som vi måste passera under där det blir extra trångt, säger Jesper. Vi har också behövt förstärka grusvägarna på Rindö för att inte fastna med den tunga lasten.

Gjutningen pågår till och med september.

➔ LÄS MER OM KAJPROJEKTET PÅ [www.vaxholm.se/kajrenovering](http://www.vaxholm.se/kajrenovering)



Många i Vaxholm är nyfikna på hur den renoverade kajen kommer att se ut. Nu finns möjlighet att "gå runt i kartan" och titta.

## Upphandling pågår

**Kajen.** Vid tidningens pressläggning pågick upphandlingen av entreprenör som ska bygga den nya kajen. Upphandlingens vinnare presenteras preliminärt **veckan efter midsommar**. Om allt går som det är tänkt börjar kajrenoveringens första etapper i **september**.

## Upplev nya kajen redan nu

**Kajen.** Hur kommer Vaxholms kajer se ut efter renoveringen? Gör en digital rundtur på den nya kajen i vårt kartverktyg med AR (augmented reality) på [www.vaxholm.se](http://www.vaxholm.se). Utforska kajen som den ser ut nu och hur den kommer att se ut i framtiden.

Det kommer att bli en bredare kaj än idag med mer yta att gå på, mer grönska och fler sittbänkar. Ett promenadstråk längs hela kajen är tänkt att bilda ihop de olika delarna till en mer sammanhållen känsla. En trappa ner till vattnet i Lotsgatans förlängning tar besökare ned till vattennivån,

med möjlighet till på- och avstigning av privata båtar.

Genom att flytta ett sophus skapas en tydligare fortsättning på kajen runt hotellhörnet. Österhamnen avslutas med träd och ett trädäck som en skön avslutning på promenaden.

I Söderhamnen, kommer hotellet att bli mer synligt från vattnet. Här skapas också en så kallad "gångfartsyta" framför hotellet, där bilar får åka - men på de gåendes villkor.

➔ DU HITTAR KARTVERKTYGET PÅ [www.vaxholm.se/kajrenovering](http://www.vaxholm.se/kajrenovering)





# Kravlöst häng på mysiga Lyan

Varje onsdagseftermiddag håller mötesplats Lyan öppet på Hamngatan i Vaxholm. Alla som har behov av att träffa andra vuxna helt utan krav på prestation är välkomna.

– Här brukar vi till exempel fika, spela spel och se på tv. Du behöver inte delta aktivt utan kan bara vara, säger en av verksamhetsledarna Sarina Vertanen.

Text och foto Malin Ottosson

**Omsorg.** Mötesplats Lyan är en fristad för vaxholmare med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF), psykisk ohälsa eller missbruk av något slag. Här kan ofrivillig ensamhet och isolering brytas. Sarina Vertanen och Staffan Lövemark är Vaxholms boendestödjare. De skapade Lyan i oktober 2022 efter en liknande verksamhet i Knivsta kommun.

## Sociala kontakter kan vara jobbigt

– Personer som inte har boendestöd eller annan insats är också hjärtligt välkomna, säger Staffan. Många tycker det är jobbigt med sociala kontakter och riskerar att bli väldigt ensamma.

– Det finns fortfarande många som känner skam kring sin situation, över att behöva hjälp, säger Sarina. Hit ska man kunna komma helt utan att känna krav. På Lyan kan människor träffas, umgås och



## Boendestöd

Sarina Vertanen och Staffan Lövemark arbetar som **boendestödjare**. De hjälper sina klienter med det som behövs för att kunna bo själv. Det kan vara hjälp med inköp eller annat praktiskt i hemmet, i vissa fall åker de med och handlar eller hjälper till med att gå igenom ekonomi och fundera över olika alternativ. De kan också följa med på besök hos myndigheter eller läkare. Stödet utgår ifrån klientens behov med syftet att jobba för **ökad självständighet**.

## Välkommen till Lyan

Du som är från 18 år och uppåt och upplever dig att ha en psykisk ohälsa, missbruksproblem eller lider av ensamhet är välkommen på fika på mötesplats Lyan. Onsdagar klockan 12.00–15.00 på Hamngatan 17. Ingen anmälan krävs.

spegla sig i varandra och känna att de inte är ensamma.

När vi besöker Lyan, på Hamngatan 17, är fem personer på plats utöver Sarina och Staffan. Ett kaffebord med hembakt är uppdukad, det småpratas runt bordet och en man med rollator sitter och tittar på ett trädgårdsprogram på tv.

– Jag kommer nästan alltid hit, säger en ung kvinna som är stammis. Jag gillar att träffa folk och här känner man sig välkommen. Det är avslappnat och utan krav.

– Ja det här är ett trevligt avbrott i vardagen att få komma hit och träffa människor, säger en äldre man, som tidigare haft ett fast jobb men som numera är pensionär.

” Jag kanske inte är så knäpp i alla fall”

Spelet Kalaha plockas fram och de fyra runt bordet delar in sig i två lag. Den unga kvinnan är tävlingsinriktad och satsar friskt på att vinna. Det skojas och skrattas runt bordet. Längst bort i rummet, lite avsidat, sitter en kvinna som ropar till oss att hon är för blyg för att komma fram.

– Om man känner sig lite knäpp själv så kanske man hittar någon här som är ännu knäppare, säger en man vid bordet. Då kan jag tänka ”jag kanske inte är så knäpp i alla fall”. På andra ställen ska det ofta vara så himla perfekt. Har man inte ett jobb med en hög lön så passar man inte in. Här får man vara med ändå.

➔ **FÖR FRÅGOR** kontakta Sarina Vertanen, e-post [sarina.vertanen@vaxholm.se](mailto:sarina.vertanen@vaxholm.se) eller Staffan Lövemark, e-post [staffan.lovemark@vaxholm.se](mailto:staffan.lovemark@vaxholm.se).





## Hallå där!

## Ann-Sophie Holgersson

Ny chef för socialförvaltningen

### ■ Du har varit här sedan i februari. Vilket är ditt intryck av Vaxholms sociala verksamhet så här långt?

– Jag är klart imponerad. Här görs till exempel flera insatser för att motverka ofrivillig ensamhet och utanförskap. Ett exempel på det är nyöppnade Mötesplats Lyan. Läs mer om Lyan här intill. Ett annat gott exempel är socialförvaltningens arbete med att införa välfärdsteknik, smarta tidsbesparande lösningar och arbetet som görs för att äldre ska kunna vara delaktiga i samhället. I en liten kommun som Vaxholm är det nära mellan medarbetare i omsorgen och människorna som det handlar om. Det känns väldigt bra.

### ■ Vad gjorde du innan du började i Vaxholm?

Jag är socionom och kommer senast från uppdraget som myndighetschef för hela socialtjänsten i Vallentuna. Men jag började inom hemtjänsten och har sedan varit



Foto Malin Ottesson

chef och ledare inom äldreomsorgen bland annat i Norrtälje, Nacka och i Vallentuna.

### ■ När vi träffar dig har du just varit på praktikdag i Vaxholms hemtjänst. Hur var det?

– Det känns värdefullt att vara med på plats ute i verksamheten. Det var 18 år sedan jag jobbade i hemtjänsten. En hel del har utvecklats med smartare teknik, men till stor del är det fortfarande samma omsorg

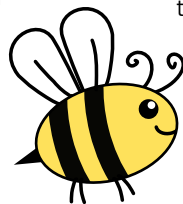
om människor som det handlar om. Det var disk, dusch, påklädning och annat. Jag skulle egentligen gå dubbelt för att se hur de jobbar, men de behövde en vikarie så jag fick hoppa in och arbeta på riktigt. Medarbetaren Anita Schön och jag gick hem till brukare som behövde hjälp med förflyttning eller annat som kräver två personer.

### ■ Andelen äldre i befolkningen ökar stadigt samtidigt som det kommer att finnas färre personer i arbetsför ålder framöver som kan ta hand om de äldre. Hur ska den frågan lösas?

– Ja, det är verkligen en 10 000-kronorsfråga. Jag tror inte att det finns bara en lösning utan det behövs massor av olika. Vi behöver framför allt arbeta förebyggande så att människor kan bibehålla hälsan och sina funktioner en längre tid. Vi kommer också att behöva hitta nya sätt att samarbeta, till exempel över kommungränser. Men en del handlar också om välfärdsteknik där smarta digitala lösningar kan göra att vi får loss resurser för att jobba med det vi är bra på; omsorg om människor.

## Pollinerare inventeras i Vaxholm

Insekter behövs som pollinerare för vår livsmedelsförsörjning och för biologisk mångfald. Studier har visat att pollinerande insekter har minskat i Sverige. Vaxholms stad gör vart annat år en inventering av vilda pollinatörer. Framst handlar det om bin, steklar, fjärilar och blomflugor.



**Biologisk mångfald.** I juni 2022 besöktes 63 platser över hela Vaxholm. Inventeraren går sakta längs en 100

meter lång linje på platsen och antecknar alla bin, fjärilar och blomflugor som visar sig. Fynden rapporteras sedan till artportalen.

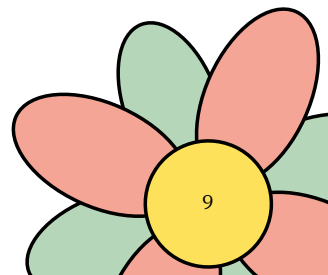
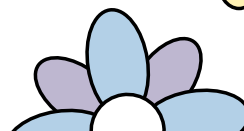
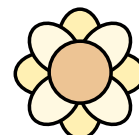
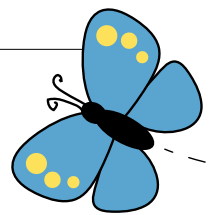
Totalt hittades 165 olika fjärilar, bin, humlor och blomflugor.

### Vilda blommor hjälper pollinatörer

Inventeringen beskriver att Vaxholm har "en normalfauna för öppna gräsmarker i södra Sverige". Det allra artrikaste inventeringsstället var

vid Oscar Fredriksborg på Rindö. Bland spännande arter som hittades nämns **svart pälsbi**, **långhornsbi** och **storblodsbi**.

Det bästa sättet att gynna pollinatörerna är att gynna vilda blommor, till exempel genom att slå vägkanter och blomsterängar först i september så att blommorna hinner gå i frö.





Pärnilla Lindahl är kostchef i Vaxholms stad. Hon gläds bland annat åt att så stor mängd mat tillverkas på plats här. Foto: Malin Ottosson.

# I tuffa tider blir skolmaten extra viktig

Trots skenande matpriser som gjort att menyerna behövt arbetas om har Vaxholms måltidsenhet mycket att vara stolta över. Det tycker i alla fall nytillträdda kostchefen Pärnilla Lindahl. I tuffa tider blir den kostnadsfria, näringsberäknade skollunchen viktig.

**Skolmat.** Vi träffar Pärnilla Lindahl i Söderfjärdsskolans matsal strax före lunch. Dagens kycklinggryta med Vaxholmsris, en varierad salladsbuffé och flera sorters specialkost är uppdukat och klart.

Tidigare har Pärnilla arbetat både kommunalt och privat i många år, först som kokerska och sedan under 28 år som chef för olika verksamheter inom skola, förskola, äldreomsorg och sjukhusmåltider. Sedan i mars är hon chef för måltidsenheten i Vaxholm.

– Det jag har mött här i Vaxholm är medarbetare som är stolta över sitt jobb och det ska de verkligen vara, säger hon. Måltidsverksamheten köper svenska råvaror till 60 procent vilket är helt fantastiskt. Det ekologiska målet på 40 procent klarar vi med råge, liksom målet för att hålla nere mängden koldioxid-ekvivalenter. Där är målet är 1,6 och just nu ligger vi på 1,5.

Ytterligare något att vara stolt över är enligt Pärnilla mängden mat som tillverkas på plats, till exempel alla köttbullar, färsbiffar och hamburgare liksom det hembakta brödet som serveras till soppa.

## Höjda matpriser påverkar menyn

Efter att matpriserna stigit enormt det senaste året har måltidsenheten behövt gå igenom alla inköp och se över menyn.



Foto Malin Ottosson

**2 200**  
portioner lagas per dag

**40 %**  
ekologiskt

**3**

tillagningskök lagar  
måltider till sju förskolor  
och fem skolor.

**23**  
medarbetare



– Vi håller koll på priser och när det finns extrapriser passar vi på att köpa mer av det, säger Pärnilla. Samtidigt kämpar vi för att behålla den höga kvaliteten. Vi har inte minskat mängden kött men vi kan inte längre erbjuda lika många alternativa rätter.

”

### Måltidsverksamheten köper svenska råvaror till 60 procent”

I Kronängsskolan har det tidigare erbjudits 10–12 olika rätter till varje skollunch. Nu serveras istället 3–6 alternativ, vilket är mer likt de övriga skolorna i Vaxholm.

Ännu en faktor som gör skolmaten dyrare är mängden specialkost. Den har ökat rejält.

– Vi kräver läkarintyg för att servera specialkost till eleverna, men i vissa fall är det nog mer av önskekost, säger Pärnilla. Att vissa barn bara vill äta det ena eller det andra kan ju också handla om hur skoldagen och miljön kring måltiden är upplagd. Vi behöver samarbeta mer med pedagogerna och tillsammans skapa en situation där eleverna kommer till skolrestaurangen och vill äta.

#### Tre länder har gratis skollunch

När ekonomin i hela samhället blivit tuffare, inte minst för barnfamiljer, är det många skolkök som märkt av att eleverna äter mer i skolan.

– Det märks framför allt på fredagar och måndagar att fler elever äter i matsalen. Vi tror att det hänger ihop med en tuffare ekonomi. Då är det väldigt bra att skolmaten är bra, näringsberäknad mat. Vi i Sverige förstår egentligen inte hur bra vi har det. Det är fortfarande bara tre länder i världen som har gratis skollunch (Sverige, Finland, Estland).



## 40 år med kulturskolan

**Kulturskolan.** Precis som kommunen så firar också Vaxholms kulturskola 40 år i år. Nära 500 barn och ungdomar spelar instrument, sjunger, skapar, målar, spelar teater eller dansar.

– Vi är en stor kulturskola i en liten kommun, säger kulturskolans rektor **Petri Goman.**



Från början kallades kulturskolan för musikskolan och erbjöd musikundervisning och kör. 1994 startades dans- och drama-grupper, vilket gjorde att namnet ändrades.

– Från att vara en traditionell musikskola har vi fått in flera andra konstuttryck, säger Petri Goman.

#### Piano och gitarr är populärt

Idag erbjuder kulturskolan instrumentundervisning, ensemblespel, kör, drama, bild och form och kulturmix. Skolan har närmare 500 elever fördelade på 650 kursplatser. Många unga deltar i flera aktiviteter. Mest populärt är piano och gitarr med ungefär 100 elever på varje. Men här finns

också trummor, blåsinstrument och dragospel.

– Idag handlar kulturskolan inte bara om att bli bra på att spela ett instrument. Det handlar

också om att kultur får människor att må bra, och att utvecklas som personer, säger Petri.

Ett exempel på det är kulturmix, undervisning för elever med funktionsvariation som får testa olika konstformer. Ett annat exempel är dans för hälsa, för ungdomar som vill dansa helt utan krav på prestation, i samarbete med kommunens ungdomsstöd.

#### Kulturskolan når många

– Vi når väldigt många elever jämfört med andra kommuner. Det kan bero på att vi har undervisning på flera platser (Rindö, Resarö, Söderfjärd och Kronängsskolan) vilket underlättar för eleverna att ta sig till lektionen.

10 juni firades 40-årsjubileet med en stor utomhuskonsert vid Kronängsskolan.

➔ **LÄS MER** om kulturskolans utbud i kurskatalogen.

Starkt gröna fönster, herrgårdsgula väggar och ett rött, svart och förgyllt klocktorn. Renoveringen som pågår på rådhuset är tänkt att återskapa den karaktär som huset hade när det ritades 1925 av den kände arkitekten Cyrillus Johansson.

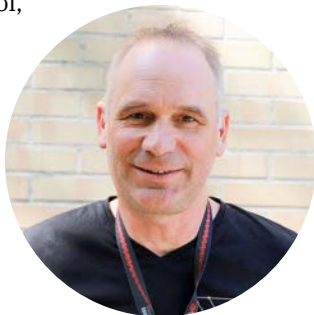
Text och foto: Malin Ottosson. Ritningar från Cyrillus Johanssons arkitektbyrå, stadsarkivet.

# Rådhuset rustas till forna dagars glans

➤ Sedan i oktober är rådhuset täckt av byggställningar och skyddsplast. Klocktornet, lanterninen, med sin lökkupol, urtavlor är nedtagen för genomgång.

Rådhuset var i stort behov av renovering. Färgen flagnade från fönsterbågarna och fasaden hade stora sprickor där fukt hade trängt in. Nu renoveras husets utsida grundligt. Fasadputsen byts ut och fönstren renoveras. Plåttaket tvättas, lagas där det behövs och målas om.

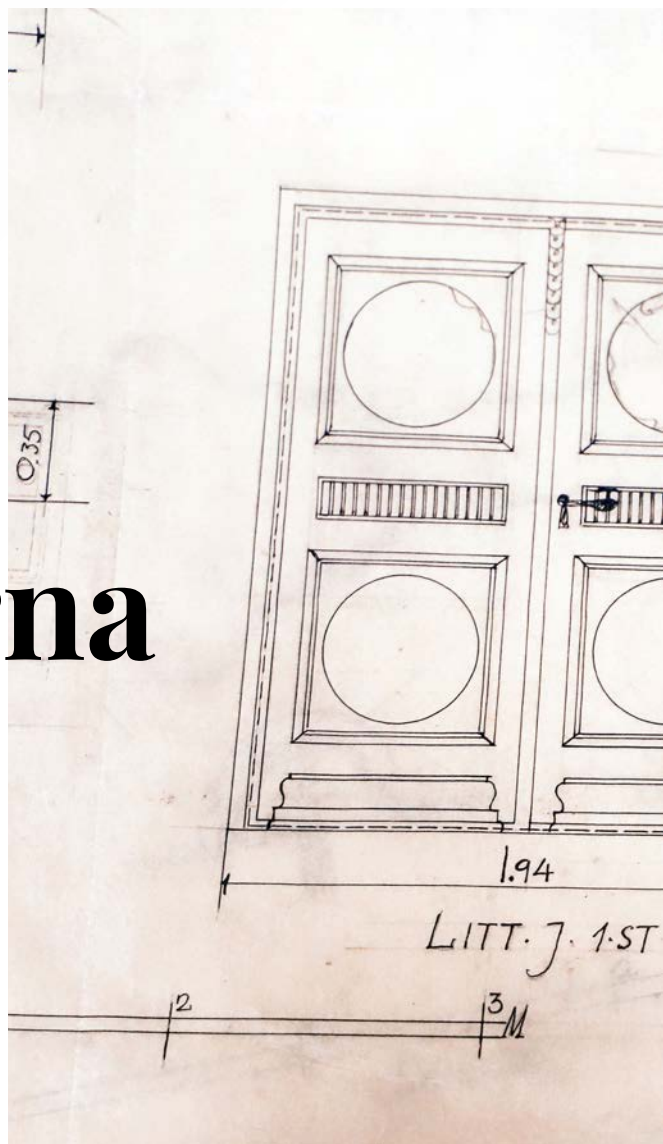
– Det var helt klart dags att renovera, säger Hans Linus från Wolfbuilder AB. Jag brinner för gamla fina hus och det är verkligen jättekul att få arbeta med Vaxholms stad och återskapa rådhuset till den prakt det en gång hade.



”

**Det blir oftast dyrare att återskapa enligt konstens alla regler. Men det här är ju ett väldigt speciellt hus ...”**

Hans Linus,  
Wolfbuilder AB



För att avgöra vad som är värt att bevara och återställa finns antikvarien och arkitekten Paul Wilund med i projektet.

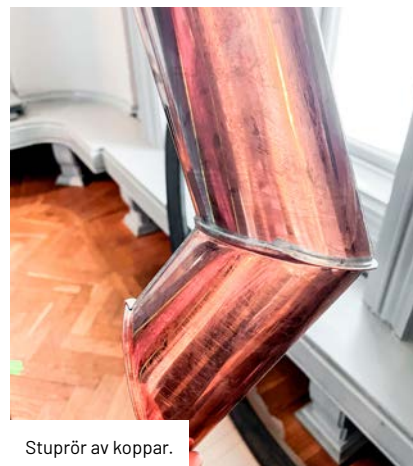
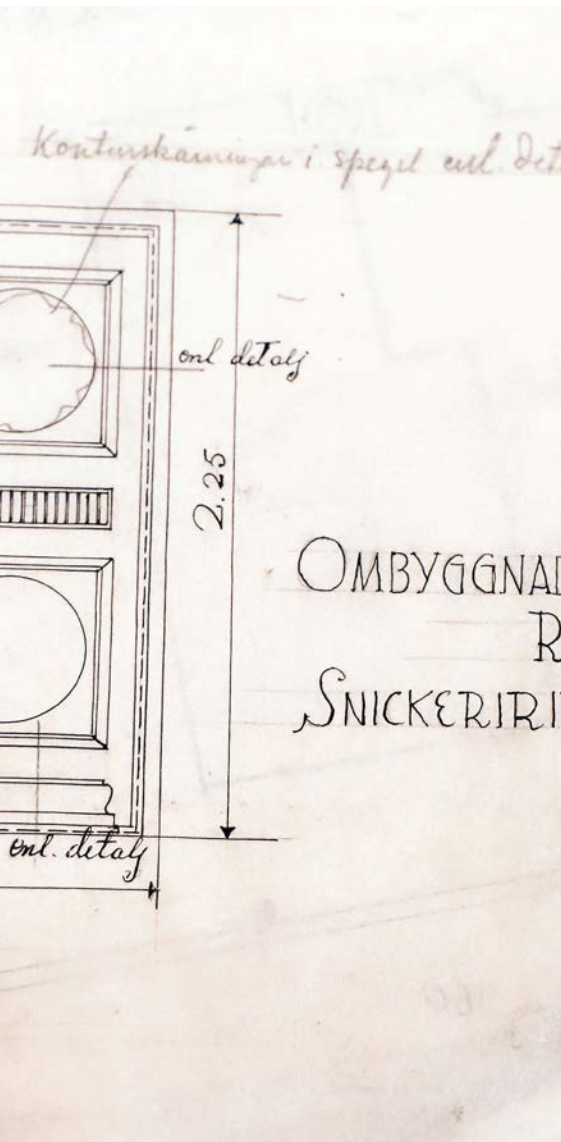
– Vi har lagt pussel med det vi vet om huset, säger han. Det finns en hel del gamla ritningar och beskrivningar från 1925.

I rådhusets sessionssal finns en takmålning från 1925 där rådhuset är avbildat. Där är takfärgen grön, antagligen för att likna ärgad koppar. Korgen, spiran och vimpeln i klocktornets topp är gula, liksom siffror och visare på klockans urtavla.

– Vi tror att de har varit förgyllda, säger Paul Wilund. När vi försiktigt har skrapat lite på de två stora urtavlor har vi dessutom hittat målade







Stuprör av koppar.

## Rådhuset förr och nu

Rådhuset **byggdes 1925** och ritades av arkitekten **Cyrillus Johansson**. Tidigare låg ett mindre rådhus på platsen. I rådhus fanns förr stadens rättsväsende och förvaltning och dessutom polisstation med arrestrum. Domstolen, rådhusrätten, försvann från Vaxholm 1948. Polisstationen flyttade 1957. **Borgmästare** fanns i Vaxholm fram till 1968.

Idag ligger **Vaxholm stads turistbyrå** i rådhuset. Resten av byggnaden används till kommunal verksamhet, möten och utställningar. Just nu finns till exempel projektkontoret för kajrenoveringen här.

Samtidigt pågår nu **en utredning** om vad rådhuset skulle kunna användas till i framtiden. Läs mer om det på sid 14.

bilder, stjärntecknen tvillingarna och vattumannen.

– I samarbete med Paul tar vi fram färger och metoder, säger Hans Linus. Sedan måste förstas kommunen godkänna förslagen och kostnaderna innan vi sätter igång.

Renoveringen har redan blivit dyrare än det var tänkt. Det beror bland annat på att det fanns mer röta i väggarna än förväntat. Precis som 1925 används ett kalkbaserat putsbruk med hönsnät och vass. Det gamla huset rör på sig och då passar det mjuka materialet, för att minska sprickbildningen.

– Vi har också hittat andra saker som vi behöver utreda innan vi kan



Takdekoration

fortsätta, till exempel detta med förgyllningen på spiran och klockan, säger Hans. Det blir oftast dyrare att åter skapa enligt konstens alla regler. Men det här är ju ett väldigt speciellt hus och vi vill verkligen att det ska bli rätt.

De detaljer som blir för kostsamma, eller inte ska återskapas, dokumenteras innan de målas över för att finnas med vid framtida renoveringar.

– Cyrillus var en extremt duktig arkitekt som var före sin tid, säger Paul Wilund. Men han var också lekfull och lite knäpp. Under 1920-talet

**“Vårt mål är att åter skapa den lite mer vildsinta och intressanta byggnad som rådhuset en gång var”**

Paul Wilund

var det slät puts och grekiska pelare, nästan funktisstil som gällde. Men

Cyrillus valde istället dekorerade fönster, en lanternin på taket i rött trä, en lökkupol och förgyllda detaljer i toppen. Vårt mål är att återskapa den lite mer vildsinta och intressanta byggnad som rådhuset en gång var.

Enligt planen kommer arbetet vara klart i augusti. ■



# Tack för hjälpen!

Under våren har Vaxholms stad på flera olika sätt samlat in **input från invånare**. Vi vill rikta ett stort tack till alla som tagit sig tid att svara på enkäter, kommit till informationsmöten, deltagit i intervjuer och workshops eller lämnat in olika förslag. Det är välkomna bidrag i Vaxholms stads utvecklingsarbete.

## Öppet hus i rådhuset

■ I början av maj bjöd Vaxholms stad in till öppet hus på rådhuset. Tjänstepersoner från stadsbyggnadsförvaltningen fanns på plats för att **informera om den pågående renoveringen** och om **rådhusutredningen**. Besökare gavs möjligheter att **lämna förslag** på vad rådhuset kan användas till i framtiden och en av Vaxholms stads entreprenörer berättade om rådhusets renovering. För att ge barn en inblick i rådhusets plats i historien ordnades aktiviteter som **pyssel och skattjakt** i det gamla huset.

## Invånare gav förslag om hur rådhusets kan användas

■ Rådhuset är en välkänd byggnad mitt i Vaxholm och sedan i höstas renoveras byggnaden. Parallellt pågår en utredning om **vilka verksamheter som kan rymmas i rådhuset**. Rådhusutredningen är ett projekt som initierats av kommunstyrelsen och som pågår fram till årsskiftet. Under tre vårveckor genomfördes en medborgardialog då **alla vaxholmare** gavs möjlighet att lämna förslag på användningsområden för rådhuset.

Bland de aktiviteter som ingått i medborgardialogen fanns utöver det öppna huset på rådhuset även:

- information på Kronängsskolan för elever i årskurs 7–9.
- information från tjänstepersoner som fanns på Lägre i samband med Strömmingsloppet.
- digital enkät och pappersenkät på biblioteket.
- fysisk förslagslåda utanför rådhuset.

Ytterligare en del i arbetet är genomförandet av en **antikvarisk bedömning** av fastigheten och en **konsekvensanalys**.





## Trygghetsmätning

■ Under hösten kommer även resultaten redovisas från ytterligare en av vårens undersökningar; den årliga trygghetsmätningen. Det är polisen och ett antal av länets kommuner som tar reda på **hur invånarna upplever tryggheten i sin hemkommun**. Svaren blir en värdefull input till det lokala brottsförebyggande arbetet.

I Vaxholm bjöds i år

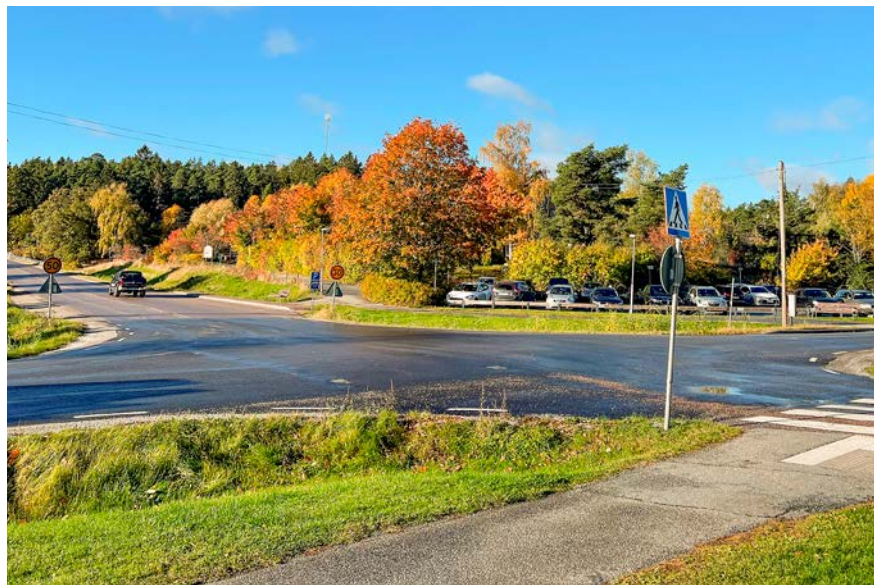
**1 000 invånare**

i åldern 16–85  
in att delta.

Genom den årliga mätningen, som Vaxholms stad och polisen finansierar och genomför tillsammans, blir det möjligt att analysera förändringar över tid. Resultatet ligger till grund för polisens och kommunens **brottsförebyggande arbete**.



Foto: Malin Ottosson



## Många tyckte till om Resarö mitt

■ **Omkring 300 personer** svarade på den enkät om Resarö mitt som Vaxholms stad bjöd in till under april. Frågorna handlade om vad som fungerar **bra och mindre bra** i Resarö mitt idag och vad som kan göras bättre. Det är tydligt att det finns ett stort

engagemang till exempel i fråga om att bevara **områdets karaktär** och om **trafikflödet** runt skolan.

Enkätsvaren kommer bland annat att presenteras på nästa informationsmöte och på [www.vaxholm.se](http://www.vaxholm.se).

## Resvaneundersökning

■ Vaxholms stad bjöd under våren in alla invånare till en undersökning om **kollektivtrafik och resvanor**. Ett vykort postades hem till alla hushåll med information om undersökningen där en enkät kunde besvaras digitalt eller på biblioteket. När undersökningen avslutades i

mitten av maj kunde stadsbyggnadsförvaltningen räkna in omkring **600 svar**. Sammanställningen av svaren kommer att presenteras på [www.vaxholm.se](http://www.vaxholm.se) under hösten. Resultaten finns sedan med som underlag när framtida trafik och resande planeras.

Berätta om  
dina resvanor



Delta i vår undersökning om resvanor och kollektivtrafiken i Vaxholm.  
Vänd för mer information.

## Undersökning om förtroende för politiken

■ Ännu en undersökning genomfördes under våren då Vaxholms stad sökte **frivilliga till dialogintervjuer**. För genomförandet anlätades ett externt företag som genomförde intervjuer i syfte att skapa ökad förståelse för kommuninvånarnas syn på **möjligheter till påverkan** i den kommunala politiken.

Bakgrunden är att den medborgarundersökning som Vaxholms stad varje år genomför i samarbete med SCB återkommande visat låga siffror för Vaxholm i frågor om **insyn och inflytande** över kommunens beslut och verksamheter, om fattade beslut upplevs vara transparenta och om förtroendet för kommunens politiker.

**92,3 %**

av Vaxholms elever i årskurs 9 hade godkänt i alla ämnen våren 2022. Pojkarnas resultat var **93,8 procent** vilket var näst högst bland landets alla kommuner.

**266,7**

poäng var det genomsnittliga **meritvärdet** för Vaxholms elever i årskurs 9. *Genomsnittet för riket var 229 poäng.*

**96 %**

av vårdnadshavarna upplever att deras barn **trivs i förskolan.**

**95 %**

av vårdnadshavarna upplever att deras barn känner sig **tryggt i förskolan.**

# Den röda tråden

## leder till framgång för Vaxholms elever

Vaxholms skolelever trivs och lyckas väl. Det visar undersökningar och jämförelser med andra kommuner. Bakom de goda resultaten finns en röd tråd av **samarbete kring barnen, från förskolan och upp till högstadiet.**

Text och foto: Malin Ottosson

**Skolkvalitet.** Gång på gång får Vaxholms stad kvitto på att kommunens skolor och förskolor håller hög kvalitet. Vi har försökt ta reda på vad det är för faktorer som ligger bakom.

Annika Fogelström, rektor för Vaxö-Rindö förskolor, nämner trygghet, omsorg och kvalitet i utbildningen som viktiga faktorer för ett gott lärande.

– I Vaxholms stads förskolor har vi utbildade förskollärare på alla avdelningar, säger hon. 30 procent är utbildade förskollärare. Det ger en medvetenhet om pedagogiken i alla situationer. Sedan kan man självklart vara en bra pedagog även utan förskolläraryrket. Vi har fantastiska barnskötare. Det skapar en trygg och kompetent helhet kring barnen.



**“All personal har utbildats i hur man bemöter barn som utmanar i förskolan.”**

Annika Fogelström, rektor

Arbetet för att skapa trygghet både hos föräldrar och barn startar redan vid inskolningen till förskolan.

– Sedan gäller det för oss att ta vara på barnens vetgirighet, att väcka nyfikenhet och lärandelust, säger Annika.

Förutom vetgirighet behöver barnen träna på ”exekutiva funktioner”, till exempel att kunna klä sig själv, organisera sin tid men också att förstå sammanhang och kunna läsa mellan raderna. Att leka, alltså att klara av sällskapslekar, är också viktigt att kunna inför skolstarten.

I femårsgruppen, som ibland kallas ”flyttfåglarna”, förbereds barnen för skolans gruppaktiviteter och undervisning. Alla förskolebarn i Vaxholm

har en besöksdag i skolan då de får träffa lärarna för att vara förberedda på vad som väntar. Samma sak för skolbarnen som ska börja i årskurs sju. De får besöka Kronängsskolan.

– Vi jobbar mycket med den röda tråden, där vi ser att övergången mellan förskola och skola är viktig, säger Annika. En smidig och trygg

övergång är särskilt viktig för barn som är lite sköra eller har oroliga föräldrar.

Under det senaste året har förskoleverksamheten fått statsbidrag för kvalitetshöjning. All personal har utbildats i hur man bemöter barn som utmanar i förskolan.

– Det har varit värdefullt att hela personalen utbildat sig samtidigt, säger Annika Fogelström. Vi har reflekterat och befäst kunskaperna tillsammans. Genom att lära mer om sig själv som pedagog utvecklas förmågan att bemöta andra.

Målet för Vaxholms stads förskolor är att ge barnen en trygg förskola där de kan utvecklas och växa. Det ska inte spela någon roll var i kommunen barnet bor, alla förskolor ska ha en likvärdig kvalitet.

### Intresserade elever i högstadiet

I Kronängsskolan pratar vi framgångsfaktorer med högstadielärarna, Cecilia Vinskär, Magnus Lindström och Gina Collin.

De berömmar lärarna på låg- och mellanstadiet som har packat den gedigna ”kunskapsryggsäck” som eleverna har med sig när de börjar i högstadiet. De beskriver också att det finns ett intresse för skolan och





– Jag har jobbat i flera andra Stockholmskommuner och i Vaxholm är förutsättningarna klart annorlunda, säger **Gina Collin** (till höger) som är lärare i svenska och förstelärare. Det finns en socioekonomisk trygghet hemifrån. Engagerade föräldrar med trygg ekonomi skapar en kultur som sprider sig i form av trygghet men också en förväntan på att klara skolan bra.

Från vänster Cecilia Vinskär, Magnus Lindström och Gina Collin.

ett driv att leverera lika bra som kompisen.

– Så är det inte överallt. Kulturen i skolan smittar av sig. Springer elever runt och ”kaosar” så smittar det. Är det många som pluggar så smittar det, säger Magnus Lindström som undervisar i SO i årskurs 8.

### Möta problemen tidigt

En tydlig framgångsfaktor de tar upp är det förebyggande arbetet. Elevhälsoteamet i skolan fångar upp problem tidigt, innan de hinner bli stora. Skolan har

specialpedagoger, kamratstödjare, skolsköterska, kurator, psykolog och en engagerad SYV (studie- och yrkesvägledare). Pedagogerna samarbetar också med andra funktioner kring ungdomarna, till exempel ungdomsstödet och skolbiblioteket.

Många unga idag drabbas av psykisk ohälsa som också innefattar stress och oro. En delförklaring kan vara mängden intryck som sköljer över eleverna till exempel genom sociala medier.

### Samtal om vad som är viktigt

Lärarna försöker lära eleverna vad som är ”good enough”. Mobilerna tar värdefull paustid från att reflektera och återhämta sig. Lärarna försöker lägga in reflekterande samtal om olika ämnen och om vad som egentligen är viktigt i livet.

– Elevernas fokus står ofta i centrum för oss, eftersom elever idag har kortare uthållighet än tidigare, säger Cecilia Vinskär, som undervisar i svenska och franska. Vi behöver anpassa undervisningen efter det.

– Vi märker att elever idag saknar vana att ta till sig långa texter, säger Gina. Därför jobbar vi med studieteknik.

– Vi försöker ge eleverna det vi kallar ”grit”; ett slags uthållighet, eller jävlar anamma, säger Magnus. Många elever har den sortens kämpaglöd till exempel för sin hockeyträning. ■

**André Wallin** är chef för barn- och utbildningsförvaltningen. Han håller med om att trygghet, motivation och samverkan kring eleverna ger framgång.

– Vi har haft en långsiktig utveckling i Vaxholm där vi balanserar utvecklingsarbete med hög kvalitet i vardagsarbetet, säger han. Just nu



fortsätter vi arbetet med att förstå hur vi kan bidra till att minska den psykiska ohälsan och tittar på vilka insatser som leder till förbättring.

Vi kommer också att genomföra flera ombyggnationer för att säkerställa att våra lokaler stödjer vårt uppdrag. Foto: Elisabeth Larsen Brolin



# Stabil ekonomi i en osäker omvärld

Precis som samhället i övrigt påverkas Vaxholms stad av osäkerheten i världen med hög inflation och ökade kostnader. Landets kommuner har också en extra utmaning framåt med en åldrande befolkning och brist på arbetskraft. Men Vaxholms kommunchef Marie Wiklund ser ändå optimistiskt på framtiden.

➤ – Visst blir det tufft de närmaste åren, särskilt nästa år, men samtidigt står Vaxholms stad just nu stadigare ekonomiskt än någonsin, säger hon.

Under de senaste årens stora händelser, pandemin och därefter Rysslands anfalls- krig mot Ukraina, har Vaxholms stads verksamheter fått vänja sig vid snabba omställningar och ändrade förutsättningar. Och just nu påverkas kommunen, precis som alla i samhället, av hög inflation, högre räntor och ökade kostnader.

– Vi hade ett otroligt starkt resultat i bokslutet för 2022, säger Marie Wiklund. Det gör mig stolt och ger oss en bra grund inför de kommande åren.

För att kommuner ska kunna bygga upp ett överskott för kommande investeringar, och ha god ekonomisk hushållning, så är inriktningen 2 procents överskott enligt SKR (Sveriges kommuner och regioner). Vaxholms stad har i många år legat på 2 procent, oftast mer än så.

Men i budgeten för 2023 finns bara 0,2 procents överskott.



Kommunchef Marie Wiklund. Foto: Malin Ottosson.

”

**Det kommer att krävas prioriteringar”**

Marie Wiklund,  
kommunchef

– 2024 ser ut att bli ett riktigt bistert år, säger Marie Wiklund. Inflationen är fortsatt hög och slår igenom på många områden, till exempel ökade pensionskostnader, räntor och byggkostnader.

Det osäkra läget gör att det hela tiden tillkommer nya parametrar att förhålla sig till.

– Vi har flera stora stadsbyggnadsprojekt på gång, som kajrenoveringen, Resarö mitt och utbyggnaden av Resarö och Vaxö skolor – efterlängtrade och viktiga. Dem kommer vi



# 247,7

miljoner kronor blev det totala resultatet för Vaxholms stad 2022. Där ingår engångsintäkter, till exempel exploateringsintäkter och skadestånd på **180,2** miljoner kronor efter att Vaxholm sålt mark på Norrberget och vunnit en rättstvist kring bygget av Campus". När dessa intäkter räknats bort är resultatet **67,5** miljoner kronor.

Beslut om budget för 2023 fattas i kommunfullmäktige **12 juni**, enligt planen vid tidningens pressläggning.

Årsredovisningen och budgeten hittar du på: [www.vaxholm.se](http://www.vaxholm.se)



att fullfölja, samtidigt som mycket annat också knackar på. Vi ser över alla kostnader, stora som små. Tuffa politiska prioriteringar görs nu hela tiden för att få till mesta möjliga.

Trots det bistra läget tror hon att det finns goda förutsättningar att klara både ekonomin och kvaliteten i verksamheten framöver.

– Jag vet att det finns både kraft, förmåga, vilja och kompetens att klara det, men det kommer att krävas prioriteringar, säger hon.

Under de kommande åren fortsätter också andelen äldre att öka i Vaxholm. Kapaciteten behöver ställas om när behoven i äldreomsorgen ökar samtidigt som behoven i förskolan och skolan minskar.

Sverige står också inför en arbetskraftsbrist. De som kommer ut på arbetsmarknaden de närmsta

åren räcker inte till för alla jobb till exempel inom äldreomsorgen.

Marie menar att det för Vaxholms stad gäller att visa allt det viktiga som görs i en kommun och att jobba för att även fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare.

– Kommunen jobbar för att ge våra barn och unga bra förutsättningar och god omvårdnad av äldre. Vad kan vara viktigare än det? Kanske du som läser det här vill vara med och göra en insats för Vaxholm? Kika gärna under "jobba hos oss" på vår webbplats, säger Marie Wiklund

Trots utmaningar och osäkerhet är Marie Wiklund optimistisk.

– Vi befinner oss i en föränderlig och osäker tid. Samtidigt har Vaxholms stad en trygg ekonomisk grund och vi har en hög kvalitet och leverans i våra verksamheter. Så vi är redo att möta de kommande tuffa åren.

## Stoppa spridningen av invasiva arter

Under sommarmånaderna sprids invasiva främmande djur och växter, oftast helt omedvetet, av människor som ägnar sig åt båtliv, fiske eller trädgårdsarbete. För att bevara den biologiska mångfalden behöver vi alla ha koll så att vi inte sprider de objudna gästerna vidare. De kan orsaka stor skada.

Foto: Naturvårdsverket

För femte året i rad gör Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten en informationsinsats om invasiva främmande arter. Det handlar om växter och djur som är nykomlingar i vår fauna och som riskerar att tränga undan andra arter. På EU:s förteckning finns till exempel **jättebalsamin**, **jätteloka** och **gul skunkkalla**. Andra invasiva växter som finns i Vaxholm är **blomsterlupin**, **rosenbalsamin** och **parkslide**.



### Så minskar du risken för spridning

- Släng aldrig växtavfall i naturen eller i komposten.
- Lägg växt- och trädgårdsavfall i plastpåsar och förslut noga. Vaxholms återvinningscentral tar emot invasiva arter i förslutna platsäckar. Fråga personalen var du ska lämna säckarna.
- Rengör alltid båten ordentligt och låt den torka innan den används på en ny plats.
- Töm dunkar med vatten från hav och sjöar där du hämtade det.
- Rengör alltid dina fiskeredskap noga och låt torka innan du använder dem i ett annat vatten.
- Använd bara agn från de vatten du fiskar i för att undvika att sprida sjukdomar och parasiter.

#### ➤ LÄS MER OM INVASIVA FRÄMMANDE ARTER:

Naturvårdsverket: [www.naturvardsverket.se/amnesomraden/invasiva-frammande-arter/](http://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/invasiva-frammande-arter/)

Havs- och vattenmyndigheten: [www.havochvatten.se/arter-och-livsmiljoer/invasiva-frammande-arter.html](http://www.havochvatten.se/arter-och-livsmiljoer/invasiva-frammande-arter.html)

# Beslut om detaljplan



I två beslut vid kommunfullmäktiges möte i april beslutade KF:

- att anta detaljplan för Domaren 15 (dp 416)
- att exploateringsavtal för samma detaljplan godkänns och att avtal ska tecknas.

Det aktuella planområdet ligger i stadskärnan mellan Hamngatan och Kapellgatan och möjliggör omkring **elva nya bostäder**. Fastigheten Domaren 15 ägs av Fastighets AB Domaren 15 AB. Syftet med planarbetet är att pröva lämpligheten att bygga ett nytt flerbostadshus inom fastigheten. Planförslaget grundar sig på ett bebyggelseförslag från fastighetsägaren.

Förslaget har stöd i översiktsplanen, Vaxholm 2030, där Vaxön är utpekad som utredningsområde för bebyggelse, grönstruktur och service och det står bland annat att **”en tätare bebyggelsestruktur på främst Vaxön skapar förutsättningar till resurseffektivitet, ökad tillgänglighet, lokalt företagande och en livskraftig stadskärna.”**

Parkering bedöms kunna lösas inom fastigheten, under mark och i markplan. En del av bottenvåning mot Kapellgatan får användas för centrumändamål av mindre störande karaktär.

## Välkommen att söka kulturstipendium

**Kultur.** Varje år delar Vaxholms stad ut kulturstipendium för att stödja och uppmuntra personer och grupper i Vaxholm med konstnärlig begåvning inom teater, dans, musik, bild, form, film, litteratur eller andra kulturella insatser.

Stipendiesumman är **25 000 kronor** och kan ges till en person eller grupp eller delas mellan flera.

Sista ansökningsdag är **måndag 7 augusti**. Stipendiet delas ut på Kulturnatten fredag 13 oktober.

➤ **LÄS MER** om hur du ansöker på [www.vaxholm.se](http://www.vaxholm.se) » uppleva&göra » kultur » stöd, bidrag och stipendier.

# Fullt ös på årets kulturnatt

Sätt redan nu kryss i almanackan för Kulturnatt Vaxholm fredag 13 oktober. Det bjuds ett fullmatat program med kultur på hemmaplan. Här presenteras ett axplock av det som sker.

- I Kronängsskolan bjuds på **workshop i jonglering** med en gycklargrupp, clownmingel med käpphästar och en workshop för barnen med käpphästföl efter föreställningen.
- Måltidsenheten erbjuder **skolmatsbuffé** till självkostnadspris och du kan se en eldshow utomhus. Kvällen avslutas med Janne Schaffers konsertföreställning.

- **Biblioteket** bjuder på utställning, tipspromenad, sagostund, visföreställning och släktforskning.
- Till ungdomsgården Storstugan kommer **Idlaflickorna** och **Kulturskolans rockband**.
- Hembygdsgården presenterar **workshop i karikatymålning** och i rådhuset ordnas **historisk rundvandring**.
- Det blir **konsert** i Vaxholms kyrka och i fästningsmuseet visas utställningen **Djur i krig**.

- Kulturnatten infaller fredag den 13 och biografteatern visar filmen **Fredagen den 13:e**. Den som inte gillar skräckfilm kan till exempel besöka Sjöhistoriska museets **fritidsbåtssamling** på Rindö (lördag 14 oktober).

➤ **HÅLL DIG UPPDATERAD** på på [www.vaxholm.se](http://www.vaxholm.se) och på webbplatsen Destination Vaxholm för att se hur programmet utvecklas.





# Utomhusbio på Redutten 26/8

**Kultur.** Vaxholms stad bjuder traditionsenligt på utomhusbio på Rindö redutt **lördag 26 augusti**. Arrangemanget är ett samarbete med konstnärsföreningen Redutten.

Ta med egen stol och fikakorg. Evenemanget är alkohol- och drogfritt. Ost-makeriet kommer att finnas på plats och sälja våfflor och glass. Ingen parkering på Redutten. Parkera vid färjeläget eller i Vaxholm.

## Filmvisningar:

- 15.00: **Pettsson och Findus – glömligheter**, animerad film från 2009 baserad på Sven Nordquists karaktärer.
- 16.45: **Två filmer** av konstnärer på Redutten.
- 18.30: **Cinema Paradiso**, italiensk dramafilm från 1988 i regi av Giuseppe Tornatore.



Fri  
entré



## Campingsäsong på Eriksö

**Campa.** Sommarsäsongen på Vaxholms camping på Eriksö är i full gång. Nytt för i år är nyrenoverade stugor och café, fler platser och de två padelbanorna som blev klara i slutet av förra säsongen.

– Förra året var det lite stressigt inför säsongstarten men i år har vi varit redo, säger Meryam Paulsson, en av dem som driver campingen.

På Eriksö finns cirka **90 campingplatser** och 20 stugor att hyra.

Det nyrenoverade caféet har **öppet dagligen** under sommarsäsongen med enklare måltider och glass.



## Skördemarknad 3 september

**Marknad.** Efter odlingsommar kommer höst och skördetid. **Engarns koloniträdgårdsförening** återkommer även i år med den populära skördemarknaden. Söndag 3 september kl 11-14 är ni välkomna till Engarns koloniträdgårdsområde. Försäljning av grönsaker, frukt, sylt, saft, perenner, snittblommor och en hel del annat. Utbudet påverkas av hur odlings-säsongen har varit och vilka grödor som gått bra. Var beredd på att en del saker säljer slut snabbt.

Det kommer också att finnas ett trädgårdskafé med saft, kaffe och bakverk.

Ni hittar koloniområdet på höger sida 500 meter från rondellen in på Resarö. Kom gärna på cykel. Om du tar bilen är det bäst att parkera på infartsparkeringen i Engarn.

# Vaxholm fyller 40

– men har funnits längre än så

**Jubileum.** I år är det 40 år sedan Vaxholm blev egen kommun. Närmare bestämt handlar det om att det i år är 40 år sedan Österåker och Vaxholm blev två egna kommuner efter att ha varit sammanslagna under några år.

Efter sommaren kommer allmänheten att bjudas in till ett 40-års-

jubileum i centrala Vaxholm. Planeringen pågår och du kan läsa mer om programmet på Vaxholms stads webbplats så snart programmet är klart.

Men Vaxholm har såklart funnits längre än 40 år. Här är några **hållpunkter i vår historia:**

- Vaxholm fick sina första stadsprivilegier **1647**, av drottning Kristina.
- **1841** fick Vaxholm rätt och skyldighet att sända en representant till Sveriges riksdag.
- **1926** fick Vaxholm fast landförbindelse via Pålsundsbron.
- **1974** slogs Vaxholm och Österåker ihop i samband med den stora kommunreformen. Kommunens namn blev Vaxholm, men med Åkersberga som centralort.
- **1983** blev Vaxholm åter en egen kommun. Kommundelarna Bogesundslandet och Resarö som dessförinnan inte ingått i Vaxholm tillfördes.

➔ LÄS MER PÅ [www.vaxholm.se](http://www.vaxholm.se) och håll utkik efter inbjudan

## Vaxholms barn går på teater

Vaxholms stad bjuder varje år alla skolbarn på skolteater. Under hösten 2023 ser programmet ut så här:

**19-20 oktober** får alla barn i årskurs 4, 5 och 6 bege sig till Kronängsskolans aula stora för att se *Mittipricksteaterns* föreställning **Den hemliga trädgården**. Det är en spännande, svängig och lite sorglig musikteater som handlar om ett oväntat möte mellan två barn som aldrig riktigt blivit älskade. Om hur de får en gemensam hemlighet och långsamt börjar lita på varandra och på andra.

**8-10 november** kommer teatergruppen *4e teatern* till Kronängsskolan och spelar sin föreställning **Det farligaste som finns** för alla ungdomar i årskurs 7, 8 och 9. Vad är det farligaste som finns? Är det att dela ut flygblad om koncentrationsläger i Nazityskland? Eller att hoppa ner på ett tunnelbanespår för att rädda någons liv? Vissa säger att det farligaste som finns är att vara rädd – att rädda människor är farliga.

Föreställningen tar även upp teman om mänskliga rättigheter, integritet och solidaritet.

## På gång i Vaxholm

■ **Djur i krig**, utställning på Vaxholms fästningsmuseum till och med 27/8.

■ **Bogesunds slotts** guidade visningar lördag-söndag klockan 14.00 till och med 10/9.

■ 1/7-13/8: guidade visningar på **Kastellet** dagligen.

### Juni

■ 23/6: Traditionellt **mid-sommarfirande** i lägerparken klockan 13.00.

■ 24/6: **Friluftsgudstjänst** på Skarpö utsiktsplats med Rådsmansö spelmän klockan 14.00.

■ 25/6: **Promenadteater** med Teater carpa, start på rådhus-torget klockan 14.00.

### Juli

■ 8/7: Guidad visning på **Vaxholms fästningsmuseum**, om kalla krigets fordon.

■ 15/7: Visning av **Oscar-Fredriksborgs fort** klockan 13.

### Augusti

■ 26/8: **Utomhusbio** på Rindö redutt klockan 15.00.

### September

■ 3/9: **Skördemarknad** vid Engarns koloniträdgårdsförening klockan 11.00.

■ 9/9: **Musikkväll** soul och R&B hos Galleri roddarhuset med DWSO klockan 19.00.

■ 9/9-14/9: **Roddarhusets samlingsutställning** visar måleri, skulptur och konsthantverk.

■ 10/9: Premiär **Konsertburkar**, familjekonsert i Kronängsskolan klockan 15.00.

### Oktober

■ 13/10: **Kulturnatt**

### Galleri Roddarhuset:

■ **Roddarhusets samlingsutställning** till och med 24/8.

■ 2/7-7/9: **utställning** i måleri & textil.

■ 26/8-31/8: **utställning** om måleri.

■ 16/9-1/10: **utställning** av mixed media, smycken och glaskonst.

### Biografen under sommaren

Vaxholms biografteater visar en rad filmer under sommaren.

Se programmet på:

[vaxholm.biosverige.se](http://vaxholm.biosverige.se)

➤ **LÄS MER OM VAD SOM HÄNDER I VAXHOLM:** [www.destinationvaxholm.se](http://www.destinationvaxholm.se) • [www.vaxholm.se](http://www.vaxholm.se) och på arrangörernas egna sidor.

## Fem sökande får kulturbidrag

**Kulturbidrag.** Vaxholms stad delar varje år ut totalt 85 000 kronor för att främja kulturaktiviteter i Vaxholm. Nu är det klart vilka sökande som får dela på årets kulturbidrag.

**Fotografen Jenny Hammar** tilldelas kulturbidrag och kommer att hålla kurser i fotografi med mobiltelefon för stadens äldre.

För sitt kulturbidrag skapar **konstnären Åsa Wärn Björling** en utställning på Rindö redutt; "Necessär - de allra viktigaste". Hon gör också en serie workshops för äldre och för ungdomar.

**Föreningen Vaxholms sångspel** får bidrag och planerar ett historiskt bygdespel på kastellet 2024. Föreställningen kommer

involvera ett hundratal personer, såväl unga som gamla, amatörer och proffs.

**Vaxholms äldreboende** genom Förenade care planerar använda sitt bidrag till olika kulturarrangemang, till exempel dans och clowner, för att glädja och stimulera de äldre.

**Vaxholms fästningsmuseum** tilldelas bidrag till utställningen "Djur i krig", som

**Vill även du söka Vaxholms stads kulturbidrag?** Kulturbidraget söks senast **15 mars** varje år. Läs mer och ansök på [www.vaxholm.se](http://www.vaxholm.se) under Stöd, bidrag och stipendier.

vänder sig till alla åldrar och finns på Kastellet två år från sommaren 2023.



# Aktuellt på stadsbiblioteket



**Adress:** Hamngatan 19 • **Tel:** 08-541 709 45 • **E-post:** [biblioteket@vaxholm.se](mailto:biblioteket@vaxholm.se)  
**Webb:** [www.vaxholm.se](http://www.vaxholm.se) • **Bokinkast:** Hamngatan 17 när biblioteket är stängt.  
**Sommarens öppettider (12 juni–13 augusti):** Mån: 13–19. Tis: Stängt. Ons: 10–19. Tors: 10–15. Fre: 10–15. Lör-sön: Stängt.

## Bibliotekets webb-sidor

hittar du på [www.vaxholm.se](http://www.vaxholm.se) under "Uppleva och göra". Här finns bland annat bibliotekets webbkatalog där du kan söka efter böcker, beställa och låna om. För att kunna använda alla tjänster på hemsidan behöver du en pin-kod som du får vid ett besök på biblioteket.

## Boken-kommer-service

för dig som är långvarigt sjuk, rörelsehindrad eller av liknande anledning inte själv kan komma till biblioteket. Du får hem böcker och talböcker utan kostnad via biblioteket eller hemtjänsten.

Foto: Unsplash



**Cineasterna** är en strömmande filmtjänst med filmer från hela världen som du kan se utan kostnad med ditt bibliotekskort. Du kan låna max två filmer per vecka.

**Advokatjour.** Datum till höstens tider annonseras på biblioteket samt [www.vaxholm.se](http://www.vaxholm.se)

## Släktforskningsjour

har sommaruppehåll. Återkommer i september. Lördagar klockan 11.00–14.00.

## Sommar

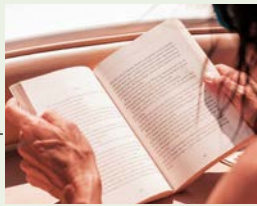


Foto: Unsplash

**Förlängd lånetid** upp till sex veckor från 5 juni: Kom och få inspiration till sommarens lata dagar i hängmattan.

**Biblioteket på väg!** Under sommarveckorna kommer bibliotekets lådcykel att rulla ut igen, fullastad med böcker och annat skoj. Håll utkik efter oss på gator och torg, stränder och hamnar.

**Tipsrunda om Pettson och Findus** Hela sommaren har biblioteket en Pettson & Findus-tipspromenad. Alla som deltar får ett litet pris och deltar i ett lotteri där vinsten är en Pettson & Findus-bok.

**Utomhusbio på Rindö redutt**, lördag 26 augusti klockan 15.00. Filmen Pettson & Findus – Glömligheter visas. Helt kostnadsfritt. Kom och träffa barnbibliotekarien som kommer att vara där med bibliotekets lådcykel.

## Sommarlovsboken

Låna och läs fem böcker under sommarlovet. Alla

som deltar får en prisbok. För barn och unga från 6 till 16 år. Hämta sommarbokshäftet på biblioteket eller hemsidan.

**Sommarutställning** i bibliotekets skyltfönster Fisk i Vaxholms vatten. Arrangör: Vaxholms hembygdsförening.

## Höstprogram



Foto: Unsplash

**Kulturcafé**, torsdag 14 september klockan 15.00. Fika med inbjuden gäst. Ulla Parkdal, textil- och vävkonstnär, i samtal med Jenny Fornell Hjelm, redaktör för Ullas bok Att väva ett liv. Biljett kan hämtas från 28 augusti.

**Öppen bokcirkel**, onsdag 20 september klockan 18.30. För dig som älskar att läsa och vill samtala med andra om din läsupplevelse. Läs "Nässlorna blommar" av Harry Martinson.

**Sagostunder**, lördagar 9 och 30 september klockan 11.00. För barn från 3 år.

## Kan du göra en insats som skolpolis?

Var med och skapa en tryggare skolväg för Vaxholms barn. Vi behöver fler skolpoliser vid Resarö och Söderfjärdsskolan. Du väljer själv hur ofta du vill vara på plats.

**Trygghet.** Sedan många år finns en frivillig kår av skolpoliser i Vaxholm. Varje skoldagsmorgon står de utanför Resarö skola och Söderfjärdsskolan klockan 07.40 till 08.10 för att bidra till **en trygg skolväg**.

– Våra skolpoliser är fantastiska, säger Kristina Mellquist Möllerberg på utbildningsförvaltningen.

Kristina samordnar skolpolisernas schema. Att vara skolpolis är en ideell verksamhet och i våras arbetade 14 volontärer, de flesta pensionärer. **Fler behövs** för att täcka terminens alla veckor.

➔ **VILL DU ELLER NÅGON DU KÄNNER VARA SKOLPOLIS?** Kontakta Kristina Mellquist Möllerberg på [kristina.mellquist.mollerberg@vaxholm.se](mailto:kristina.mellquist.mollerberg@vaxholm.se).

## Visningar av Ytterby gruva

Visningarna sker utomhus i ungefär en timme följande söndagar klockan 10.30: 9/7, 30/7, 27/8 och 10/9.

**Samling:** Ytterbyvägen 65, nedanför trappan.

**Biljetter** 80 kronor, säljs på plats en kvart innan (endast Swish).

## Bränsleförvaret

10 september finns även möjlighet att gå in i bränsleförvaret. Visningen tar då istället 1,5 timme och kostar totalt 120 kronor.

➔ **LÄS MER** på [www.ytterbygryva.se](http://www.ytterbygryva.se)



# Råd vid värmebölja

Sommaren 2023 förutspås bli varm. Höga temperaturer kan vara farliga för alla – särskilt för äldre, kroniskt sjuka och personer med funktionsnedsättning. Men även för små barn, gravida och personer som tar medicin. Riskerna ökar när temperaturen utomhus når upp till 26 °C eller mer under tre dagar i följd.

## Var uppmärksam på inomhustemperaturen.

Risken för hälsoproblem ökar så snart temperaturen stiger inomhus. Risken ökar påtagligt när temperaturen utomhus når upp till 26 °C eller mer under tre dagar i följd.

**Drick mer.** Vänta inte på att du blir törstig. Ät vätskerik mat som till exempel grönsaker och frukt. Undvik stora mängder söta drycker

och alkohol. Tänk på att personer i din närhet kan behöva hjälp med att dricka.

**Ordna sval miljö.** Använd gardiner, persienner och markiser. Försök att vara på den svalaste platsen i bostaden. Vädra på natten när det är svalt.

**Ordna svalka.** En sval dusch är mest effektiv. En blöt handduk runt nacken är ett alternativ. Använd löst sittande kläder i naturmaterial,

de är svalare än åtsittande syntetkläder.

**Ta det lugnt.** Undvik fysisk ansträngning under dygnets varmaste timmar.

**Förvara läkemedel rätt.** Om ditt läkemedel är temperaturläkemedel finns information om förvaring på förpackningen eller i bipacksedeln.

**Var uppmärksam.** Varnings signaler kan vara förhöjd kroppstemperatur, puls,

andningsfrekvens och nyttillkommen yrsel och onormal trötthet.

Muntorrhet och minskad urinmängd kan vara tecken på vätskebrist. Om du tar något läkemedel kan dosen behöva justeras.

Kontakta sjukvården för specifika råd kring just din eller dina närståendes hälsa.

**Ring 1177** för sjukrådgivning eller hjälp med att hitta rätt i vården. Du kan ringa eller besöka webbplatsen [1177.se](https://www.1177.se) dygnet runt.

Källa: Folkhälsomyndigheten.

## Vattenbesparande tips

# Var rädd om dricksvattnet

Vaxholms dricksvatten kommer från Mälaren. Det renas på Görvälnverket i Järfälla av Norrvatten som producerar dricksvatten till 14 kommuner.

**Miljö.** Även om det finns gott om vatten i Mälaren så kan verket bara rena och producera en viss mängd dricksvatten. Varma dagar kan vattenförbrukningen öka med över 30 procent.

### I hemmet

- Ta korta duschar istället för att bada och stäng av vattnet när du tvålär in dig.
- Stäng av vattnet när du borstar tänderna.
- Kör fulla disk- och tvättmaskiner.
- Ställ en fylld tillbringare i kylan så slipper du låta kranen rinna för att vattnet ska bli kallt.
- Laga droppande kranar och läckande toalettstolar.

### I trädgården:

- Om du måste vattna, gör det tidig morgon, kväll eller nattetid. Vattna med kanna eller vattenslang som du håller i handen.
- Placera krukor med känsliga växter på skuggiga platser under soliga dagar.
- Spara regnvattnet till vattning.
- Täckodla. Det minskar markens vattenavdunstning.
- Plantera nya gräsmattor och häckar på hösten.

När det är varmt börjar många människor använda mer vatten samtidigt, till exempel för att fylla poolen, vattna trädgården eller bara duscha länge. Under en period av varmt och torrt väder kan produk-

tionen i vattenverket hamna nära maxkapacitet. Det händer främst varma dagar i maj och juni, alltså några få dagar eller veckor per år. Genom att spara vatten ser vi till att det räcker till alla.